

Lausunto Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston vuoden 2025 talousarvioesitysluonnoksesta

Kaupunginhallitus 19.08.2024 § 164
333/00.01.07/2024

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Tampereen kaupunki pyytää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kunnilta lausuntoa työllisyysalueen talousarvioesitysluonnoksesta. Lausunnon määräaika on 20.8.2024

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto on Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta yhteistoimintasopimuksessa tarkoitetut kunnan viranomaisen tehtävät.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti yhteistoiminta-alueen talous on osa Tampereen kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalueen toiminnasta muodostetaan kirjanpidollinen taseyksikkö, jolla yhteistoiminta-alueen piiriin kuuluvan toiminnan talous eriytetään kirjanpidossa. Taseyksikölle kohdistetaan työllisyysalueen välittömät ja välilliset kustannukset.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen kuntia on kuultava ennen, kun talousarvioesitys hyväksytään toimielimessä.

Yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että tilikauden kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18-64 -vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuen, esimerkiksi tuotteistuksen avulla. Mahdollinen poikkeaminen yllä mainitusta jakoperusteesta käsitellään lautakunnassa osana vuosittaista talousarvioprosessia.

Työllisyysalueen mukaan vuoden 2025 talousarvion osalta kuntakohtaisiin toteutuneisiin kustannuksiin perustuva kustannustenjako ei ole mahdollista mm. valtion käyttövelvoitteenpiirissä olevien asiakastietojärjestelmien puutteiden takia. Lisäksi aiheuttamisperiaatteen mukainen kustannustenjako edellyttää työllisyysalueen palvelujen tuotteistusta, mikä on mahdollista vasta vuoden 2025 jälkeen. Työllisyysalueen tavoitteena on kuitenkin edistää mm. järjestelmämuutoksia niin, että aiheuttamisperiaatteen edellyttämä tuotteistus voidaan rakentaa tulevina vuosina ja siten siirtyä vaiheittain kohti aiheuttamisperiaatteen mukaista kustannustenjakoa. Arvio Oriveden kaupungin vuoden 2025 maksuosuudesta on 1,1 miljoonaa euroa.

Työllisyysalueen mukaan kuntien talousarviovalmistelussa tulee huomioida, että työllisyysalueen kustannusarvio tarkentuu edelleen syksyllä. Talousarvioon tullaan tekemään liikkeenluovutukseen liittyvät pakolliset muutokset, kuten esimerkiksi siirtyvän henkilöstöön liittyvät menojen tarkennukset (palkkamenot ja sivukulut, tilavuokrat, työterveyshuollon kustannukset, tukipalvelut). Muutoksista informoidaan

työllisyysjaostoa ja sopijakuntia, ja ne huomioidaan Tampereen kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksessä marraskuussa 2024.

Huomioit talousarvioesitysluonnokseen

Työllisyysalueen valmistelussa on tehty hyvää työtä. Valmistelukokonaisuus on ollut laaja ja taloudenkin osalta ratkaistavia asioita on ollut paljon. Talousarvion valmistelulinjaukset ovat isossa kuvassa ymmärrettäviä. Pyrkimys kehittää taloussuunnittelua ja talouden hallinnan menetelmiä siten, että jatkossa kustannuksia kohdennetaan aiheuttamisperiaatteen mukaan enenevissä määrin, on kannatettavaa. Aiheuttamisperiaatetta tulee soveltaa ainakin niihin palveluihin, joissa aiheuttaja pystytään tietämään.

Koska talousarvion sisältö on niin laaja, on kokonaiskuvasta haasteellista saada selkeää käsitystä. Tätä voisi helpottaa kokonaisuuden avaaminen vielä kustannuserittäin siten, että kuvauksesta kävisi selkeästi ilmi laskentaperusteet ja riittävät erittelyt ja esimerkiksi yleiskustannuserien osalta kohdenettävien yleiskustannusten kokonaismäärä ja niistä työllisyysalueelle kohdennettava määrä sekä kustannusten kohdennusperusteet.

Talousarvion suunnittelun edetessä tulisi mahdollisista muutoksista tiedottaa jäsenkuntia ajantasaisesti, jotta kunnilla on mahdollisuus reagoiva muutoksiin oman päätöksentekojärjestelmänsä puitteissa.

Kuntien saama valtion lisärahoitus tulee kattamaan aiheutuvat lisäkustannukset kovin puutteellisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että kunnat joutuvat rahoittamaan työllisyyden hoidon kustannuksia lisää huomattavilla summilla ja kaikki tämä on pois muun toiminnan rahoituksesta, esimerkiksi koulutuksesta ja varhaiskasvatuksesta. Kunnat ovat lisäksi tilanteessa, jossa kuntatalouden huonojen näkymien vuoksi joudutaan etsimään toiminnan ja talouden sopeuttamiskeinoja. Tästä syystä onkin välttämätöntä, että työllisyysalue alkaa heti toiminnan alussa tehostaa toimintaa ja karsia päällekkäisyyksiä ja kohdistaa painopisteen lakisääteisiin palveluihin, jotta työllisyyden hoidon kunnilta vaatima rahoitus saadaan selvästi laskemaan suunnittelukaudella.

Toimivalta	hallintosääntö 23 §
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa selosteosan mukaisen lausunnon Tampereen kaupungin elinvoima- ja työllisyysjaoston vuoden 2025 talousarvioesitysluonnokseen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.
Kokouskäsittely	Kaupunginjohtaja teki kokouksessa päätösehdotukseen lisäyksen, että pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa. Kaupunginhallituksen jäsen Eliisa Suhonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 15.08. Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala ja Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston jäsen Ari Rautakorpi olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana klo 15.06-15.46.

